

Ha a négy pont közül kettő egybeesik, ezek távolsága nulla, a többi öt távolság legfeljebb egy, így a hat távolság négyzetösszege legfeljebb 5. Az 5 el is érhető; ha három pont szabályos egységnyi oldalú háromszöget alkot, s a negyedik egybeesik e három pont valamelyikével.

Most belátjuk, hogy ha a négy pont különböző, akkor a hat távolság négyzetösszege kisebb 5-nél. Ismeretes ugyanis, hogy ha A, B, C különböző pontok, akkor a BC^2 aszerint kisebb vagy egyenlő, vagy nagyobb $(AC^2 + AB^2)$ -nél, hogy a BAC szög kisebb, egyenlő vagy nagyobb 90° -nál. [Ez következik például abból, hogy a koszinusz-tétel szerint $BC^2 - (AC^2 + AB^2) = 2AC \cdot AB \cdot \cos BAC <$.] Ha tehát a négy pont között van három, A, B, C , amelyre $BAC < > 90^\circ$, akkor $BC^2 + AB^2 + AC^2 < 2BC^2 \leq 2$, másrészt a negyedik pont távolsága e három pont mindegyikétől legfeljebb 1, tehát a hat távolság négyzetösszege kisebb 5-nél. Maradt az az eset, ha a négy pont mind különböző és nincs közte három A, B, C , amelyre $BAC < > 90^\circ$. Belátjuk, hogy ekkor a négy pont téglalapot alkot. Tekintsük ugyanis a négy pont konvex burkát. Ez nem lehet szakasz, hiszen akkor a négy pont egy egyenesen volna, s a két szélsőt választva B -nek és C -nek, valamelyik belsőt A -nak, a $BAC < = 180^\circ$ volna, ami nagyobb 90° -nál. Ha a konvex burk háromszög, akkor a negyedik pont ennek belsejében van. Ebből a pontból valamelyik oldal 120° -os vagy annál nagyobb szögben látszik, s így megint találtunk A, B, C pontokat, amelyekre $BAC < \geq 120^\circ > 90^\circ$. Ha végül a konvex burk négyszög, akkor a négy pont konvex négyszöget alkot. Ez vagy téglalap, vagy valamelyik csúcsában 90° -nál nagyobb szög van. Utóbbi esetben megint találtunk három pontot, amelyre $BAC < > 90^\circ$. (A a tompaszög csúcsa, B és C a két szomszédos csúcs.) Ezekben az esetekben tehát készen vagyunk. Az az egyetlen eset maradt hátra, mikor a négy pont téglalapot alkot. Legyen ez a téglalap $ABCD$. Pitagorasz tétele szerint $AB^2 + BC^2 + CD^2 + DA^2 = 2AC^2$ és másrészt $BD = AC$, tehát a hat távolság négyzetösszege most $4AC^2 \leq 4$. Ezzel beláttuk, hogy a hat távolság négyzetösszege akkor maximális, ha a négy pont közül három egy egységnyi oldalú szabályos háromszöget alkot, s a negyedik pont ezek egyikével egybeesik. A távolságok négyzetösszege ekkor 5.

Megjegyzés. A bizonyítás során tulajdonképpen azt láttuk be, hogy négy pont között mindig van három, A, B, C , amelyek vagy egy egyenesen vannak, vagy amikre $BAC < \geq 90^\circ$.